

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Pavla Riedlbaucha a soudců a Mgr. Kateřiny Sedlákové a JUDr. Ivy Březinové ve věci

žalobce: **Ing. J. V.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Romanem Kramaříkem, Ph.D.
sídlem Ovocný trh 573/12, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Národní bezpečnostní úřad**
sídlem Na Popelce 2/16, 150 06 Praha 5

o 4 413 161,71 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 23. června 2022, č. j. 11 C 180/2019 - 283

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku o věci samé (ad I) **mění** tak, že se žaloba, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 3 430 933,43 Kč s 10 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 16. 11. 2019 do zaplacení, zamítá, jinak se v tomto výroku **potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně 2 268 Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení 324 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem ze dne 23. 6. 2022 soud I. stupně uložil žalované zaplatit žalobci 4 413 161,71 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z této částky od 16. 11. 2019 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I) a uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 594 452,30 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta (výrok II).
2. Rozhodl v řízení, v němž se žalobce (původně) domáhal náhrady majetkové újmy ve výši 4 413 162 Kč a zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 2 000 000 Kč a 1 000 000 Kč z titulu nezákonných rozhodnutí žalované. Svou žalobu odůvodnil tvrzením, že od 1. 9. 2010 byl zaměstnancem Ministerstva obrany (dále jen „MO“) na pozici generálního sekretáře v 16. platové třídě, dne 11. 10. 2013 byl radou NATO zvolen do Mezinárodní rady auditorů NATO (dále jen „IBAN“), z toho důvodu bylo na MO vytvořeno nové systemizované místo (snížení platu mělo být kompenzováno nárokem na náhradu zvýšených nákladů), přičemž pro výkon práce bylo potřeba osvědčení pro stupeň Tajné, Nejvyšší bezpečnostní úřad (dále jen „NBÚ“) následně odňal žalobci osvědčení se stupněm utajení Tajné a nevydal mu osvědčení se stupněm utajení Přísně tajné, proto MO přestalo žalobci přidělovat práci, ke dni 1. 3. 2015 byla žalobci v návaznosti na rozhodnutí NBÚ zastavena výplata platu a náhrad, žalobce žádal bezúspěšně MO o přidělení k výkonu jiné práce, pracovní poměr přitom trval až do 28. 2. 2018. Ve správním soudnictví pak byla obě rozhodnutí NBÚ jako nezákonná zrušena, přičemž tato rozhodnutí NBÚ byla předběžné vykonatelná, je tak nepodstatné, kdy nabyla právní moci. Pokud by nebyla vydána nezákonná rozhodnutí NBÚ, žalobce by byl držitelem osvědčení se stupněm utajení Tajné až do 27. 1. 2018, zrušení platnosti osvědčení bylo přitom jediným důvodem, pro který byl žalobce nucen ukončit svou funkci člena IBAN. Žalobce požadoval náhradu ušlého výdělku za období od 1. 3. 2015 do 7. 1. 2018 ve výši 4 413 162 Kč (rozdíl mezi výdělkem, kterého by dosáhl, pokud by nebyla vydána nezákonná rozhodnutí a výdělkem, kterého skutečně dosáhl), když do funkce člena IBAN byl jmenován na dobu od 7. 1. 2014 do 7. 1. 2018. Výdělek za období od 1. 3. 2015 do 7. 1. 2018 by na pozici člena IBAN činil celkem 8 356 237 Kč, od této částky žalobce odečetl reálně zvýšené náklady ve výši 358 559 Kč, které by nesl, pokud by vykonával funkci člena IBAN. Žalobce od září 2015 zahájil podnikatelskou činnost, přičemž za předmětné období z ní dosáhl příjmu 3 584 516 Kč, přičemž tuto částku rovněž odečetl od částky 8 356 237 Kč. Žalobce dále požadoval náhradu nemajetkové újmy ve výši 2 000 000 Kč, a to za zásah do jeho důvěryhodnosti a zhoršení dalšího profesního uplatnění, a náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč spočívající v negativních dopadech nezákonných rozhodnutí do osobního (rodinného) života žalobce, když v důsledku výkonu práce při současném podnikání musel být často v zahraničí a byl nucen cestovat, což mělo negativní dopad na jeho osobní život, což vyústilo v dlouhodobou manželskou krizi a následně odluku na konci roku 2018, která vedla k rozvodu manželství. Náhradu újmy žalobce uplatnil u NBÚ.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Namítla, že není dána příčinná souvislost mezi vzniklou škodou a rozhodnutími NBÚ, neboť k ukončení pracovního poměru žalobce došlo k 1. 3. 2015, avšak rozhodnutí NBÚ ze dne 27. 1. 2015 ještě nebyla v právní moci, když o rozkladu bylo rozhodnuto až dne 11. 5. 2015. Zdůraznila, že je třeba zkoumat, zda rozhodnutí NBÚ byla jedinou či hlavní příčinou tvrzené škody. Žalovaná také sporovala výši vyčísleného ušlého výdělku, a to za situace, kdy příjem žalobce byl konstruován ze dvou složek, a to platu dle platového výměru a nezdanitelné náhrady spojené se zařazením do funkce člena IBAN, která tvořila většinu příjmu. Náhradu za zvýšené životní náklady však nelze považovat za ušlý zisk, neboť se jedná o kompenzaci za zvýšené náklady spojené s pobytem v zahraničí. Je tak třeba, aby žalobce označil, jaká část žalované částky jsou náhrady spojené s výkonem funkce člena IBAN. K nemajetkové újmě pak žalovaná namítla absenci příčinné souvislosti mezi nemajetkovou újmou a nezákonnými rozhodnutími, neboť žalobce byl odvolán z funkce člena IBAN v době, kdy nezákonná rozhodnutí dosud nebyla

v právní moci, nadto namítla nepřiměřenost požadovaného zadostiučinění za nemajetkovou újmu. Rovněž namítla, že žalobce byl předmětem značného mediálního zájmu v nejrůznějších souvislostech.

4. Soud I. stupně ve věci již jednou rozhodl, když svým rozsudkem ze dne 9. 3. 2021, č. j. 11 C 180/2019 - 178, uložil žalované zaplatit žalobci 4 413 162 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z této částky od 16. 11. 2019 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I), uložil žalované zaplatit žalobci 500 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II), zamítl žalobu, již se žalobce na žalované domáhal zaplacení 1 500 000 Kč a úroku z prodlení z 2 000 000 Kč od 16. 11. 2019 do zaplacení (výrok III), zamítl žalobu, již se žalobce na žalované domáhal zaplacení 1 000 000 Kč s úrokem z prodlení od 16. 11. 2019 do zaplacení (výrok IV) a uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 338 609,90 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta (výrok V).
5. Soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2021 nejdříve shrnul, že žalobce požadoval po žalované náhradu škody v podobě ušlého výdělku ve výši 4 413 162 Kč a náhradu nemajetkové újmy v profesním životě v částce 2 000 000 Kč a v osobním životě v částce 1 000 000 Kč, to vše z důvodu vydání nezákonných rozhodnutí NBÚ o nevydání osvědčení pro stupeň Přísně tajné a odebrání osvědčení pro stupeň Tajné, v jejichž důsledku byl žalobce odvolán z funkce člena IBAN a byl mu skončen pracovní poměr, přičemž tato nezákonná rozhodnutí se nepříznivě projevila i v jeho osobním a dalším profesním životě.
6. Soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2021 po provedeném dokazování, přičemž návrh žalované na doplnění dokazování znaleckým posudkem za cílem zjištění skutečné výše škody zamítl pro nadbytečnost, a citací ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „zákon č. 82/1998 Sb.“) upravujících instituty nezákonného rozhodnutí, majetkové škody a zadostiučinění za nemajetkovou újmu, dospěl k závěru o důvodnosti žaloby stran požadovaného ušlého zisku a částečné důvodnosti žaloby stran požadovaného zadostiučinění.
7. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2021 nejdříve zabýval existencí odpovědnostního titulu a příčinnou souvislostí mezi ním a vzniklou majetkovou újmou. V této souvislosti uvedl, že rozhodnutím NBÚ ze dne 27. 1. 2015 byla zrušena platnost osvědčení žalobce pro stupeň utajení Tajné, čímž došlo k tomu, že žalobce již nadále nesplňoval předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon práce člena IBAN a byl proto nucen se z Bruselu vrátit zpět do České republiky. Ke dni 1. 3. 2015 byla žalobci zastavena výplata platu a veškerých náhrad. V návaznosti na rozhodnutí NBÚ ze dne 27. 1. 2015 MO žalobci sdělilo, že funkci nadále vykonávat nemůže a že je zde dán výpovědní důvod. Pracovní poměr žalobce nicméně trval nadále, o čemž bylo pravomocně soudy rozhodnuto. Zrušení osvědčení žalobce pro stupeň utajení Tajné bylo jediným důvodem pro jeho odvolání z pozice člena IBAN. Rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2018, č. j. 9A 130/2015 a č. j. 9A 131/2015, následně došlo ke zrušení obou rozhodnutí NBÚ o zrušení osvědčení žalobce pro stupeň utajení Tajné a o nepřiznání osvědčení pro stupeň utajení Přísně tajné, rozhodnutí NBÚ, kdy se jednalo o rozhodnutí orgánu veřejné moci, tak byla zrušena jako nezákonná. K odvolání žalobce z pozice člena IBAN došlo v důsledku rozhodnutí NBÚ (zrušení platnosti prověrky žalobce pro stupeň Tajné), neboť právě tímto rozhodnutím bylo způsobeno, že žalobce nadále nesplňoval podmínky pro výkon funkce člena IBAN. Čtyřletá doba mandátu žalobce by uplynula ke dni 7. 1. 2018, neboť tato doba mandátu je standardní, respektive fixní z důvodu ochrany nezávislosti členů IBAN, přičemž tito mohou být odvoláni jen ve velmi specifických případech, například ze zdravotních důvodů, žádný takový zvláštní důvod pro odvolání žalobce z pozice člena IBAN žalovaná netvrdila. Soud I. stupně tak shledal příčinnou

souvislost mezi nezákonným rozhodnutím, kterým byla žalobci odebrána prověrka pro stupeň Tajné, a vzniklou škodou v podobě ušlého výdělku žalobce.

8. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2021 dále zabýval výši požadované náhrady majetkové újmy (škody). V této souvislosti připomněl, že se žalobce domáhal ušlého výdělku za období od 1. 3. 2015 do 7. 1. 2018, kdy by nastal konec jeho čtyřletého funkčního období v IBAN. Tato částka byla určena ve výši rozdílu výdělku, kterého by dosáhl, pokud by nebyla vydána nezákonná rozhodnutí, a výdělkem, kterého v tomto období skutečně dosáhl. Náhrada žalobci náleží ve výši průměrného výdělku. Po dobu působení u MO činil plat žalobce dle platového výměru 54 340 Kč hrubého měsíčně (mimo náhrady zvýšených životních nákladů). Ušlý plat za uvedené období činí 1 859 830 Kč (34x 54 340 Kč a 1x 12 270 Kč za poměrnou část ledna 2018), ušlé náhrady zvýšených životních nákladů činily celkem 6 496 406 Kč, kdy tato výše je dána součtem náhrad ve výši 7 092,66 EUR měsíčně. Soud I. stupně k požadované náhradě škody spočívající v ušlých náhradách zvýšených životních nákladů uvedl, že i tento nárok shledal důvodným, neboť se nejednalo jen o kompenzaci náhrad za život v zahraničí, jak argumentovala žalovaná, náhrada životních nákladů náleží zaměstnanci i tehdy, pokud je například ze zdravotních důvodů pokračováno v léčbě v České republice. Žalobce žádné nadstandardní výdaje spojené s životem v Bruselu nemusel hradit, když náklady na nadstandardní ošacení žalobce byly kryty z vybavovacích nákladů poskytovaných mimo rámec žalobcova platu a náhrad měsíčních zvýšených životních nákladů, stejnou možnost pak žalobce měl v případě vybavení domácnosti. Fakticky se tak jednalo o další složku jeho platu, která je odrazem ocenění vysokého a prestižního postavení zaměstnance, jenž je jako reprezentant státu vyslán za účelem výkonu pracovních povinností do zahraničí. Příjmy žalobce z podnikání pak v uvedeném období činily celkem 3 584 516 Kč. Soud I. stupně uzavřel, že žalobcem vypočtenou výši vzniklé škody, odpovídající rozdílu mezi částkou, která žalobci za rozhodné období měla být z titulu platu a náhrad vyplacena, a částkou, které žalobce v daném období reálně dosáhl ze svého podnikání, považuje za důvodnou, žalobce nadto své dodatečné životní náklady v Bruselu vyčíslil částkou 358 559 Kč, o níž jím požadovanou částku ještě snížil. Soud I. stupně proto požadavku na náhradu majetkové újmy ve výši 4 413 162 Kč vyhověl.
9. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2021 dále zabýval požadavkem žalobce na náhradu nemajetkové újmy v penězích v částce 2 000 000 Kč spočívající ve ztrátě profesní důvěryhodnosti a zhoršení dalšího profesního uplatnění, přičemž uzavřel, že nemá za to, že by se samotné konstatování porušení práva jevílo jako dostačující a proto žalobci přiznal zadostiučinění v penězích, a to v částce 500 000 Kč. Nad rámec částky 500 000 Kč pak soud I. stupně žalobu zamítl, a to včetně úroku z prodlení z částky 2 000 000 Kč, neboť do právní moci soudního rozhodnutí není povinnost plnit peněžité zadostiučinění závazně stanovena. Soud I. stupně dovětkem uvedl, že pokud žalobce při jednání konaném dne 2. 2. 2021 uváděl, že nemajetková újma mu vznikla také v souvislosti s domovní prohlídkou konanou Policíí ČR, pak se jednalo o nové skutkové tvrzení, které bylo uplatněno až po uplynutí koncentrační lhůty, pročež k němu nepřihlížel. Konečně se soud I. stupně zabýval požadavkem žalobce na náhradu nemajetkové újmy v penězích v částce 1 000 000 Kč, která mu měla vzniknout v podobě negativních dopadů nezákonného rozhodnutí do jeho osobního života, konkrétně mělo vést k rozpadu jeho manželství, přičemž neshledal, že by byla dána příčinná souvislost mezi rozpadem manželství žalobce a nezákonným rozhodnutím, potažmo odvoláním z funkce člena IBAN, pročež soud I. stupně žalobu stran tohoto žalobního požadavku neshledal důvodnou.
10. Rozsudek soudu I. stupně ze dne 9. 3. 2021, a to v jeho vyhovujících výrocích I a II, napadla žalovaná včasným a přípustným odvoláním. V něm nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně, jenž dovodil existenci příčinné souvislosti mezi vzniklou škodou v podobě ušlého výdělku a rozhodnutím žalované (rozhodnutím NBÚ – poznámka odvolacího soudu), neboť soud

I. stupně nevzal v potaz, že toto rozhodnutí nemuselo být jedinou či hlavní příčinou žalobcem tvrzené škody. V této souvislosti dále uvedla, že rozhodnutí žalované o zrušení platnosti osvědčení žalobce pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení Tajné bylo dnem doručení žalobci vykonatelné. Žalobce tak pozbyl oprávnění k přístupu k utajovaným informacím a nemohl vykonávat funkci člena IBAN. Žalobce opakovaně žádal svého zaměstnavatele MO o dočasné přidělení jiné práce, kterou by mohl vykonávat do doby ukončení řízení o opravném prostředku. I když žalobce ztratil oprávnění přístupu k utajovaným informacím a zaměstnavatel neměl v místě výkonu práce, tj. v Bruselu, žádné jiné volné pracovní místo, mohl být žalobce zařazen na jiné pracovní místo, například s výkonem práce v České republice, kde by nebylo nutné, aby splňoval podmínky přístupu k utajovaným informacím. Žalobce však odmítl své další působení na MO na pozici, kde nebyl nutný přístup k utajovaným informacím. MO však žalobce na výkon jiné práce, ke které by předpoklady stanovené právními předpisy a požadavky zaměstnavatele splňoval, nezařadilo a zastavilo žalobci výplatu platu a náhrad, a to v době časově předcházející pravomocnému rozhodnutí žalované. Tyto kroky přitom zaměstnavatel učinil na základě svého rozhodnutí. Soud I. stupně tak pochybil, pokud označil rozhodnutí žalované za jediný důvod vzniku škody, neboť příčinou vzniku škody mohl být rovněž postup MO jako zaměstnavatele žalobce, který v situaci, kdy žalobce nemohl vykonávat funkci člena IBAN, nezařadil žalobce na výkon jiné práce, ke které by předpoklady stanovené právními předpisy a požadavky zaměstnavatele splňoval. Žalovaná rovněž vyčetla soudu I. stupně, že nesprávně rozhodl o požadavku žalobce na poskytnutí zadostiučnění, když tento nesprávně posoudil otázku příčinné souvislosti mezi nemajetkovou újmou spočívající ve ztrátě profesní důvěryhodnosti a zhoršení profesního uplatnění a rozhodnutím žalované, neboť i zde rozhodnutí žalované nemuselo být jedinou či hlavní příčinou vzniku této nemajetkové újmy. V této souvislosti poukázala na medializaci osoby žalobce, ke které došlo nejen v důsledku rozhodnutí žalované, ale také v důsledku prověřování prováděného Policií ČR v souvislosti s prodejem nepotřebného majetku MO. Ke ztrátě, respektive poškození profesní důvěryhodnosti žalobce tedy mohlo dojít nejen v důsledku rozhodnutí žalované, ale rovněž v důsledku kontaktů žalobce na osoby, které byly v uvedené souvislosti Policií ČR prověřovány.

11. Žalobce k odvolání žalované proti rozsudku soudu I. stupně ze dne 9. 3. 2021 nejprve předestřel, že s ohledem na odůvodnění odvolání se vyjádří jen k otázce existence příčinné souvislosti mezi nezákonnými rozhodnutími žalované a škodou a nemajetkovou újmou, která v jejich důsledku žalobci vznikla, přičemž pakliže by měl odvolací soud za to, že by rozsudek soudu I. stupně měl být přezkoumán i z jiného důvodu a předmětem odvolacího řízení by tak měla být jiná otázka, požádal, aby mu byl poskytnut prostor pro vyjádření k takové otázce, aby rozhodnutí odvolacího soudu nebylo překvapivé. Žalobce vyslovil přesvědčení o tom, že nezákonné rozhodnutí o zrušení bezpečnostní prověrky pro stupeň utajení Tajné bylo jediným důvodem pro jeho odvolání z funkce člena IBAN a vyslovil zároveň přesvědčení o tom, že soud I. stupně se otázkou existence příčinné souvislosti důkladně zabýval. K žalovanou uváděné argumentaci, že žalobce mohl být zařazen na jiné pracovní místo, například s výkonem práce v České republice, kde by nebylo nutné, aby splňoval podmínky přístupu k utajovaným informacím, žalobce uvedl, že tato byla vypořádána soudy v řízení, ve kterém se domáhal náhrady platu vůči MO jako svému zaměstnavateli poté, co bylo postaveno najisto, že pracovní poměr žalobce trvá, neboť mu MO nedoručilo výpověď, přičemž Městský soud v Praze jakožto soud odvolací v uvedeném řízení uvedl, že MO nesmělo dále přidělovat žalobci práci na jeho dosavadní pracovní pozici, protože žalobce pozbyl zákonné předpoklady pro její výkon, jinak by se dopouštělo protiprávního jednání a zároveň, že MO nebylo povinno žalobce převést na jinou práci, pro jejíž výkon by žalobce nemusel splňovat podmínku bezpečnostní prověrky. Ke svému nároku na náhradu ušlého zisku pak uvedl, že v řízení prokázal, že měl vytvořeny veškeré předpoklady pro to, aby v souvislosti s funkcí člena IBAN dosáhl výdělků, jehož náhrady se v tomto řízení domáhal. Nebýt nezákonných rozhodnutí žalované, zejména nezákonného rozhodnutí o odebrání bezpečnostní prověrky pro stupeň utajení

Tajné, žalobce by vykonával funkci člena IBAN do konce fixního čtyřletého období, které by jinak uplynulo dne 7. 1. 2018, a dosáhl by tak odměny za vykonanou práci. Žalobce dále vyslovil přesvědčení o tom, že prokázal, že v oblasti finančního auditu je zásadní důvěryhodnost a osobní integrita, přičemž nezákonná rozhodnutí představovala natolik citelný zásah, v jehož důsledku žalobce přišel o vysoce prestižní pracovní pozici a jeho profesní důvěryhodnost byla nenávratně poškozena. K názoru žalované, že mělo dojít k přetržení příčinné souvislosti mezi nezákonnými rozhodnutími a újmou žalobce spočívající ve snížení jeho profesní důvěryhodnosti z důvodu medializace celého případu ztráty bezpečnostní prověrky, žalobce uvedl, že tato argumentace je v rozporu s relevantní judikaturou Nejvyššího soudu, podle které příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a škodou je přetržena pouze v případě, že nová skutečnost působí jako výlučná a samostatná příčina a původní příčina již nepůsobí následky.

12. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 20. 10. 2021 žalobce k výzvě odvolacího soudu postavil najisto, že jím namítaným odpovědnostním titulem v projednávané věci jak ve vztahu k jím požadované náhradě ušlého zisku, tak i zadostiučinění za nemajetkovou újmu je jen rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné, rozhodnutí o neudělení prověrky pro stupeň Přísně tajné jím bylo uváděno jen pro dokreslení situace.
13. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 20. 10. 2021 žalovaná k výzvě odvolacího soudu postavila najisto, že nečiní součástí obranných tvrzení to, že byl žalobce medializován i v souvislosti s prověřováním Policíí ČR, kdy uvedené uvedla jen pro dokreslení situace.
14. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 20. 10. 2021 odvolací soud dal žalobci možnost v jím žádané lhůtě argumentovat k závěrům rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, jenž dovedl, že náhrady zvýšených životních nákladů nejsou náhradou platu (nejde o součást platu) a zároveň nejsou škodou, pokud zaměstnanec fakticky práci v zahraničí nevykonává.
15. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 20. 10. 2021 odvolací soud konstatoval, že soudem I. stupně nabídnuté rozhodnutí ke srovnání, jež bylo vydáno ve věci projednávané Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 26 C 289/2009, neposuzuje jako adekvátní srovnávací materiál, konstatoval, že soud I. stupně nedal účastníkům řízení možnost označit rozhodnutí srovnatelná s případem žalobce pro posouzení formy zadostiučinění či posouzení adekvátní výše zadostiučinění v penězích, pročež účastníky řízení vyzval k označení takových srovnatelných rozhodnutí v jimi žádané lhůtě a předestřel jako srovnatelné rozhodnutí s případem žalobce rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 18. 9. 2019, č. j. 13 Co 204/2019 - 172, jímž byl potvrzen rozsudek soudu I. stupně, kdy poškozenému bylo poskytnuto zadostiučinění ve výši 240 000 Kč za nemajetkovou újmu, která mu vznikla nezákonným rozhodnutím NBÚ, kterým poškozenému byla zrušena platnost osvědčení pro přístup k utajovaným informacím ve stupni utajení Tajné (i ve srovnávaném soudním řízení žalovaná argumentovala tím, že jí nelze klást k tíži žalobou tvrzený tíživý následek, spočívající v propuštění poškozeného z armády, a tím, že žalobcův služební poměr mohl pokračovat i na jiném služebním místě, kde není vyžadován přístup k utajovaným informacím; odvolací soud uvedl, že soud I. stupně správně určil, že za žalovanou jedná NBÚ, který je ústředním správním úřadem a vyjádřil se k namítanému nedostatku příčinné souvislosti se závěrem, že bylo-li takové rozhodnutí služebního orgánu nutným důsledkem skutečnosti, že poškozený předchozím rozhodnutím NBÚ pozbyl bezpečnostní způsobilost, pak relevantní příčinou vzniku újmy, kterou poškozený odvíjí od nuceného ukončení armádní kariéry, zůstává rozhodnutí NBÚ).
16. Žalobce doplnil svou argumentaci k výzvě odvolacího soudu, a to jak ve vztahu k rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009 (otázka, zda nevyplacení náhrady

životních nákladů představuje nahraditelnou škodu v důsledku nezákonného rozhodnutí NBÚ o odebrání bezpečnostní prověrky pro stupeň Tajné), tak i ve vztahu k rozsudku Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 18. 9. 2019, č. j. 13 Co 204/2019 - 172 (stran přiměřené výše odškodnění v penězích vzniklé nemajetkové újmy).

17. K náhradě životních nákladů žalobce uvedl, že nepřiznání náhrady ušlého výdělku v rozsahu náhrady zvýšených životních nákladů by bylo v rozporu se zásadou plné náhrady škody, neboť tato náhrada fakticky představovala složku platu žalobce v souvislosti s výkonem funkce člena IBAN, když je nárokovou složkou výdělku u všech osob vyslaných do zahraničí Českou republikou, přičemž tato náhrada je odvozena od služebního postavení vysílané osoby a jejího základního tabulkového platu, nesměřovala ke kompenzaci vyšších životních nákladů při pobytu žalobce v Bruselu, nýbrž jejím prostřednictvím bylo žalobci zejména kompenzováno snížení platu z platové třídy 16 na úroveň platové třídy 14, zároveň však představovala zvýšení jeho platu jako ocenění vysokého a prestižního postavení zaměstnance jakožto reprezentanta České republiky při mezinárodní organizaci NATO, výše náhrady zvýšených životních nákladů je stanovována pomocí koeficientu z celého platu vždy ke každému měsíci, čímž jsou obě složky celkového platu úzce provázány. Dále žalobce argumentoval stran toho, že mu v souvislosti s jeho působením v Bruselu nevznikaly žádné nadstandardní životní náklady, nejedná se o účelově vázané prostředky, zaměstnanec působící v zahraničí má nárok na náhradu zvýšených životních nákladů i v případě, že práci v zahraničí nevykoná, a to zejména v případě, že je v pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo úrazu po dobu delší 30 dnů a léčí se v České republice, čímž je zcela vyvrácen argument Nejvyššího soudu v rozsudku ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, podle kterého může náhrada zvýšených životních nákladů svoji funkci plnit, jen vykonává-li zaměstnanec práci skutečně v zahraničí. Celkový plat žalobce, včetně náhrady zvýšených životních nákladů, byl nastaven jako zahraniční plat za výkon práce v zahraničí. Neplatí tedy argument Nejvyššího soudu uvedený v již zmíněném rozsudku, že zaměstnanec v případě vyslání do zahraničí pobírá stejný plat jako v tuzemsku, protože v případě žalobce nebylo ani možné, aby tutéž práci vykonával v České republice. Ostatně sám Městský soud v Praze v předcházejících řízeních o náhradě platu (v řízení vedeném proti MO jakožto zaměstnavateli – poznámka odvolacího soudu) uzavřel, že žalobci nemohla být přiřazována jiná práce. Žalobce vyslovil na základě uvedené argumentace přesvědčení, že náhrada zvýšených životních nákladů byla v jeho případě pouze další složkou celkového platu, a proto i ztráta způsobená nevyplacením této náhrady v důsledku nezákonného rozhodnutí NBÚ představuje nahraditelnou škodu (ušlý výdělek) podle zákona č. 82/1998 Sb. Je tak nepochybné, že žalobce by při pravidelném běhu věcí, nebýt nezákonného rozhodnutí NBÚ, reálně dosáhl takového ušlého výdělku, který by zahrnoval měsíční plat ve výši 54 340 Kč a rovněž i náhradu zvýšených životních nákladů ve výši 7 092,66 EUR měsíčně minus skutečně zvýšené náklady ve výši 358 559 Kč a příjem z podnikatelské činnosti žalobce. Žalobce k této otázce uzavřel, že nepřiznání uvedené náhrady by bylo rovněž v rozporu s ústavou zaručeným právem na náhradu škody způsobenou nezákonným rozhodnutím.
18. K výzvě odvolacího soudu stran srovnatelných případů s případem žalobce, jemuž bylo soudem I. stupně přiznáno zadostiučinění ve výši 500 000 Kč, a odvolacím soudem předestřenému dle něj srovnatelnému rozhodnutí, žalobce uvedl, že mu nejsou známa jiná obdobná rozhodnutí, nicméně upozornil na dle něj zásadní rozdíly ve věci poškozeného, bývalého vojáka z povolání, kterému bylo za nezákonné odnětí bezpečnostní prověrky pro stupeň Tajné přiznáno peněžité zadostiučinění ve výši 240 000 Kč, přičemž jehož věc byla projednávána Městským soudem v Praze v řízení vedeném pod sp. zn. 13 Co 204/2019, a ve věci žalobce. Dále uvedl, že Městský soud v Praze se v uvedeném případě nezabýval a ani nemohl zabývat otázkou, jaká maximální výše peněžitého zadostiučinění představuje adekvátní odškodnění za nezákonné rozhodnutí spočívající ve zrušení platnosti bezpečnostní prověrky, neboť částka 240 000 Kč byla rovněž žalovanou částkou, kterou soudy nesměly překročit.

19. K výzvě odvolacího soudu stran srovnatelných případů s případem žalobce žalovaná označila rozhodnutí vydaná v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 48 C 148/2013.
20. Usnesením Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 2. 11. 2021, č. j. 68 Co 193/2021 - 250, byl žalobce vyzván ke specifikaci, jaké částky se domáhá jakožto náhrady ušlého platu a jaké částky jakožto náhrady zvýšených životních nákladů. Odvolací soud v uvedeném rozhodnutí připomněl, že rozsudkem soudu I. stupně ze dne 9. 3. 2021 mimo jiné uložil žalované zaplatit žalobci částku ve výši 4 413 162 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z této částky od 16. 11. 2019 do zaplacení. Odvolací soud uvedl, že tak soud I. stupně vyhověl žalobě stran žalobcem požadovaného nároku na náhradu ušlého zisku z titulu nezákonného rozhodnutí, aniž však žalobce postupem dle ust. § 43 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) vyzval ke specifikaci částek, z níž se tento souhrnný nárok skládá, když z tvrzení uvedených v žalobě je zřejmé, že žalobci měla ujít souhrnná částka 4 413 162 Kč, k níž dospěl odečtem částky 358 559 Kč, jež má korespondovat reálně zvýšeným životním nákladům a částky 3 584 516 Kč, jež má korespondovat zisku, jehož žalobce dosáhl z vlastní podnikatelské činnosti, od částky 8 356 237 Kč, jež má korespondovat celkově ušlé částce odpovídající součtu ušlého platu a součtu náhrad zvýšených životních nákladů. Odvolací soud uvedl, že z tvrzení uvedených v závěrečném návrhu se pak podává, že žalobci měla ujít souhrnná částka 4 413 162 Kč (dle dále uvedeného výpočtu však vychází částka 4 413 161 Kč), jež má být rozdílem mezi ušlým platem ve výši 1 859 830 Kč a ušlými náhradami zvýšených životních nákladů ve výši 6 496 406 Kč (součtem těchto částek je však částka 8 356 236 Kč a nikoliv původně uváděná částka 8 356 237 Kč) na straně jedné a částkou 358 559 Kč, jež má korespondovat reálně zvýšeným životním nákladům a částkou 3 584 516 Kč, jež má korespondovat zisku, jehož žalobce dosáhl z vlastní podnikatelské činnosti, na straně druhé. Odvolací soud uzavřel, že vzhledem k tomu, že není po uvedených odečtech zřejmé, jaké částky se žalobce domáhá jakožto náhrady ušlého platu a jaké částky jakožto náhrady zvýšených životních nákladů (tedy jak celkové částky ušlého zisku po odečtu částek 358 559 Kč a 3 584 516 Kč, tak i částky odpovídající ušlému platu a částky odpovídající ušlým náhradám zvýšených životních nákladů), postupoval za přiměřeného použití ust. § 43 odst. 1 o. s. ř. ve spojení ust. § 211 o. s. ř., přičemž upozornil na to, že následkem nevyhovění výzvě odvolacího soudu je namísto postupu dle ust. § 43 odst. 2 o. s. ř. (kdy tento následek by byl namíste, pokud by k výzvě dle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř. přistoupil soud I. stupně) postup dle ust. § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř.
21. Na výzvu odvolacího soudu ze dne 2. 11. 2021 žalobce uvedl, že se domáhá náhrady škody sestávající z částky ušlého platu, jehož přesná výše činí 1 859 830,32 Kč a z částky ušlých náhrad zvýšených životních nákladů, jejichž přesná výše činí 6 496 406,39 Kč. Dále uvedl, že od souhrnné částky ve výši 8 356 236,71 Kč představující součet ušlého platu a ušlých náhrad zvýšených životních nákladů odečetl částku reálně zvýšených životních nákladů ve výši 358 559 Kč a částku zisku dosaženého v rámci vlastní podnikatelské činnosti ve výši 3 584 516 Kč. Výsledná částka ušlého výdělku tak činí 4 413 161,71 Kč, jehož náhradu žalobce požaduje v tomto řízení jako náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb. Částky 8 356 237 Kč a 4 413 162 Kč vznikly zaokrouhlením na celé koruny. Dále zdůraznil, že jak platby označené jako plat, tak platby formálně označené jako náhrada zvýšených životních nákladů byly materiálně součástí celkového platu (příjmu) žalobce, kterého by dosáhl nebýt nezákonného rozhodnutí NBÚ o zrušení bezpečností prověrky pro stupeň Tajné.
22. Žalobce se dále vyjádřil k žalované předloženým rozhodnutím, v nichž spatřovala srovnatelné případy s případem žalobce, kdy ta označil jako irelevantní pro posouzení jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy a uvedl z jakých důvodů.

23. Při jednání odvolacího soudu konaném dne 12. 1. 2022 odvolací soud přdestřel, že žalovanou označená rozhodnutí nejsou relevantními rozhodnutími pro srovnání s případem žalobce stran stanovení formy zadostiučinění či stanovení výše zadostiučinění v penězích, a to za situace, kdy se soudy v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 48 C 148/2013 zabývaly otázkou příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a tvrzenou újmou (kdy tato nebyla shledána z důvodu, že k propuštění poškozeného ze služebního poměru došlo před vydáním nezákonného rozhodnutí NBÚ) a otázkou promlčení nároku na straně jedné a požadavkem na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nepřiměřenou délkou řízení na straně druhé.
24. Městský soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 12. 1. 2022, č. j. 68 Co 193/2021 - 261, rozsudek soudu I. stupně ze dne 9. 3. 2021, č. j. 11 C 180/2019 - 178, ve vyhovujícím výroku o věci samé (ad I) a ve výroku o náhradě nákladů řízení (ad V) zrušil a věc v rozsahu tomu odpovídajícím vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, ve vyhovujícím výroku o věci samé (ad II) jej co do částky 250 000 Kč změnil tak, že žalobu zamítl, jinak jej v tomto výroku potvrdil.
25. Odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 12. 1. 2022 uvedl, že stran žalobního požadavku na úhradu majetkové újmy (ušlého zisku) zaznamenal vadu v řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, kdy soud I. stupně žalobce nevedl postupem podle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř. k odstranění vady žaloby ve vztahu k nároku na náhradu majetkové újmy, když není dosud zřejmé, přes snahu odvolacího soudu, jenž žalobce vyzval k odstranění vady žaloby, jaké částky ze souhrnné částky 4 413 162 Kč se žalobce domáhá jako náhrady ušlého platu a jaké částky jako náhrady ušlé náhrady životních nákladů. V této souvislosti odvolací soud uvedl, že žalobní požadavek na náhradu majetkové újmy stál na tvrzení, že žalobci ušel z důvodu nezákonného rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné plat ve výši 1 859 830,32 Kč a zároveň mu ušla náhrada zvýšených životních nákladů ve výši 6 496 406,39 Kč, celkem tak částka 8 356 236,71 Kč, po zaokrouhlení na celé koruny částka 8 356 237 Kč, od níž odečetl částku 358 559 Kč odpovídající skutečně zvýšeným životním nákladům a částku 3 584 516 Kč odpovídající zisku dosaženého žalobcem z jeho vlastní podnikatelské činnosti. Žalobce tak po žalované požaduje náhradu ušlého zisku v celkové částce 4 413 162 Kč, aniž by však bylo zřejmé, jaká část z této souhrnné částky je přestavována ušlým platem a jaká část ušlou náhradou zvýšených životních nákladů, přičemž nutnost přesného skutkového vymezení obou nároků stran jejich výše nemůže být překlenuta právní argumentací žalobce vedoucí k tomu, že se fakticky, materiálně, jednalo o ušlý plat jako celek, kdy náhrady byly součástí platu a kdy jinými slovy se jedná o nárok jediný. Odvolací soud k této otázce uzavřel, že je tak na místě postupovat dle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř. formou usnesení s poučením o následku nesplnění výzvy, jímž je odmítnutí žaloby pro neodstranění vady, protože rozsudek soudu I. stupně stran žalobního požadavku na úhradu majetkové újmy (ušlého zisku) zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení s tím, že jej zavázal k odstranění uvedené vady žaloby postupem podle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř., v případě jejího neodstranění (dle reakce žalobce) k odmítnutí žaloby podle ust. § 43 odst. 2 o. s. ř., v případě projednatelnosti žaloby k opětovnému posouzení žalobního požadavku na úhradu majetkové újmy (ušlého zisku), a to z pohledu existence tvrzeného odpovědnostního titulu, škody (její výše) a příčinné souvislosti mezi odpovědnostním titulem a tvrzenou škodou.
26. Odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 12. 1. 2022 stran žalobního požadavku na úhradu nemajetkové újmy předeslal, že pochybení soudu I. stupně neshledal při stanovení adekvátní formy zadostiučinění, jen se s ním ne zcela shodl v jeho závěru o adekvátní výši přiměřeného zadostiučinění v penězích poté, co porovnal případ žalobce s obdobným případem jiného poškozeného. Dále uvedl, že se shodl se soudem I. stupně stran identifikace odpovědnostního titulu, jímž je nezákonné rozhodnutí, kdy nárok na náhradu škody, resp. poskytnutí zadostiučinění,

způsobené rozhodnutím NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné je třeba posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a to za situace, kdy došlo k následnému zrušení tohoto rozhodnutí. Odvolací námítka žalované, že soud I. stupně nesprávně posoudil otázku příčinné souvislosti, když rozhodnutí NBÚ nemuselo být výlučnou příčinou vzniku škody, resp. nemajetkové újmy odvolací soud neshledal důvodnou, a to za situace, kdy uvedené rozhodnutí bylo vykonatelné bez ohledu na právní moc, za takové situace rozhodnutí zaměstnavatele odvolat žalobce z IBAN bylo jen důsledkem rozhodnutí NBÚ, prvotní příčinou vzniku nemajetkové újmy, kterou žalobce vztahoval právě se svým odvoláním a poškozením jeho pověsti v profesní sféře a jeho dalším profesním uplatněním bylo právě rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné, přičemž odvolací soud poukázal na ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, a již uvedený rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 18. 9. 2019, č. j. 13 Co 204/2019 - 172. Odvolací soud dále uvedl, že žalobce vznik nemajetkové újmy v příčinné souvislosti s odejmutím bezpečností prověrky prokázal, přičemž prokázal i její intenzitu již odůvodňující poskytnutí zadostiučinění v penězích. Stran přiměřené výše zadostiučinění odvolací soud poukázal na to, že soud I. stupně nenabídl srovnání s rozhodnutími ve věci jiných poškozených, která by byla ve svých základních parametrech obdobná, když uvedl, že žádné rozhodnutí, které by bylo v podstatných znacích s projednávanou věcí obdobné, nenalezl, přičemž vyšel z rozhodnutí, které ke srovnání s případem žalobce způsobilé nebylo, a pochybil, pokud účastníky k předložení dle nich srovnatelných rozhodnutí nevyzval, uvedené pochybení však napravil odvolací soud v odvolacím řízení. Žalobce žádné srovnatelné rozhodnutí nenabídl, žalovanou předložená rozhodnutí ke srovnání s případem žalobce způsobilá nebyla. Odvolací soud učinil srovnání, jak již předdeslal při odvolacím jednání, s věcí poškozeného, jemuž bylo pravomocně přiznáno zadostiučinění ve výši 240 000 Kč, kdy i u něj z důvodu odejmutí prověrky pro stupeň Tajné došlo k výraznému zásahu v profesní sféře, nadto zprostředkovaně i osobní a rodinné, v případě žalobce nebyl žádný zásah v osobní (rodinné) sféře prokázán /odvolací soud jen pro doplnění uvedl, že jakkoliv žalobce rozčlenil požadované zadostiučinění na dvě částky, tak se jednalo o jeden nárok, a to na poskytnutí zadostiučinění v penězích z titulu nezákonného rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné, přičemž byly tvrzeny zásahy ve dvou osobnostních sférách žalobce, a to profesní a osobní (rodinné)/. Odvolací soud při absenci jiných srovnatelných rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobci vzniklé újmě nejlépe odpovídá přiměřené zadostiučinění v částce 250 000 Kč, tedy drobně vyšší, než ve srovnatelném případě, kdy přihlédl k žalobcem prokázaným tvrzením stran ojedinelosti postavení žalobce v mezinárodní struktuře. Stran argumentace žalobce ve směru, že poškozený ve srovnávaném případě zároveň částku 240 000 Kč požadoval a soudy tak nemohly stanovit zadostiučinění ve vyšší částce, odvolací soud uvedl, že odvolací soud ve srovnávaném případě výslovně uvedl, že částka 240 000 Kč je adekvátním odškodněním, neuvedl, že by se mu jevila odpovídajícím zadostiučiněním částka vyšší, kterou však nebylo lze přiznat.

27. Odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 12. 1. 2022 závěrem připomněl, že zamítavé výroky III a IV rozsudku soudu I. stupně ze dne 9. 3. 2021 nebyly napadeny odvoláním a nabyly tak samostatně právní moci (ust. § 206 odst. 2 o. s. ř.).
28. V rozsudku ze dne 23. 6. 2022, č. j. 11 C 180/2019 - 283, soud I. stupně poté, co popsal žalobní žádání, obranu žalované, jak rozhodl svým předcházejícím rozsudkem a jak rozhodl ve věci odvolací soud, zdůraznil, že v další fázi řízení jeho předmětem zůstal pouze nárok na náhradu škody ve výši 4 413 161,71 Kč s příslušenstvím, jak tuto částku žalobce upřesnil.
29. Soud I. stupně v rozsudku ze dne 23. 6. 2022 uvedl, že žalobce vyzval podle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř., aby odstranil vady žaloby tak, že specifikuje, jaké konkrétní částky se domáhá jakožto náhrady ušlého platu a jaké konkrétní částky se domáhá jakožto náhrady zvýšených nákladů, přičemž žalobce na jeho výzvu reagoval s tím, že částka náhrady ušlého platu činí 982 228,28 Kč, přičemž od částky ušlého platu ve výši 1 859 830,32 Kč odečetl příslušné alikvotní částky, a to

částku reálně zvýšených nákladů (tj. částku 79 803,73 Kč odpovídající 22,25679315 % z celkové částky reálně zvýšených nákladů činících 358 559 Kč) a částku zisku dosaženého vlastní podnikatelskou činností (tj. částku 797 798,31 Kč odpovídající 22,25679315 % z celkového zisku z vlastní podnikatelské činnosti, který činil 3 584 516 Kč) a částka náhrady zvýšených životních nákladů činí 3 430 933,43 Kč, přičemž od částky náhrady zvýšených životních nákladů ve výši 6 496 406,39 Kč odečetl příslušné alikvotní částky, a to částku reálně zvýšených nákladů (tj. částku 278 755,27 Kč odpovídající 77,74320685 % z celkové částky reálně zvýšených nákladů činících 358 559 Kč) a částku zisku dosaženého vlastní podnikatelskou činností (tj. částku 2 786 717,69 Kč odpovídající 77,74320685 % z celkového zisku z vlastní podnikatelské činnosti, který činil 3 584 516 Kč).

30. Soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 po provedeném dokazování (kdy konstatoval, že návrh žalované na doplnění dokazování znaleckým posudkem za účelem posouzení škody byl zamítnut pro nadbytečnost) a citaci ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. upravujících instituty nezákonného rozhodnutí a majetkové újmy (škody), ust. § 1 nařízení vlády č. 116/1998 Sb., kterým se provádí zákon č. 82/1998 Sb., a ust. § 3 odst. 1, odst. 2 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí (dále jen „nařízení vlády č. 62/1994 Sb.“), dospěl k závěru o důvodnosti žaloby stran požadovaného ušlého zisku.
31. Soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 zdůraznil podstatu žalobního nároku, kdy žalobce požaduje po žalované náhradu majetkové újmy (škody) v podobě ušlého výdělků ve výši 4 413 161,71 Kč za období od 1. 3. 2015 do 7. 1. 2018 /(rozdíl mezi výdělkem, kterého by dosáhl, pokud by nebylo vydáno nezákonné rozhodnutí a výdělkem, kterého skutečně dosáhl) dle zákona č. 82/1998 Sb., přičemž tato částka sestává jednak z náhrady ušlého platu ve výši 982 228,28 Kč a jednak náhrady zvýšených životních nákladů ve výši 3 430 933,43 Kč/, neboť v důsledku vydání rozhodnutí o odebrání osvědčení Tajné, které bylo nutnou podmínkou pro výkon funkce člena IBAN, přičemž toto rozhodnutí bylo následně soudním rozhodnutím zrušeno, byl žalobce odvolán z funkce člena IBAN, čímž mu vznikla škoda v podobě ušlého platu a ušlých náhrad zvýšených životních nákladů. Předpokládané náklady za pobyt v zahraničí ve výši 358 559 Kč a vlastní zisk z podnikatelské činnosti ve výši 3 584 516 Kč pak žalobce zohlednil tak, že tyto započítal oproti náhradě platu v 22,25679315 % a oproti náhradě zvýšených životních nákladů v 77,74320985 %. Celkem tedy žalobce požaduje z původní částky odpovídající náhradě platu 1 859 830,32 Kč toliko částku ve výši 982 228,28 Kč (započteny reálně zvýšené náklady ve výši 79 803,73 Kč a vlastní zisk z podnikatelské činnosti ve výši 797 798,31 Kč) a z původní částky odpovídající náhradě za zvýšené životní náklady v zahraničí 6 496 406,39 Kč toliko částku 3 430 933,43 Kč (započteny reálně zvýšené náklady ve výši 278 755,27 Kč a vlastní zisk z podnikatelské činnosti ve výši 2 786 717,69 Kč).
32. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 nejdříve zabýval tím, zda je dán odpovědnostní titul ve formě nezákonného rozhodnutí, přičemž dospěl ke kladnému výsledku. V této souvislosti uvedl, že rozhodnutí ve věci patřící do pravomoci NBÚ je rozhodnutím orgánu veřejné moci podléhajícím přezkumu v rámci jak vnitřního řízení, tak i přezkumu soudním, přičemž s ohledem na to, že rozhodnutí NBÚ, kterým byla žalobci odňata prověrka pro stupeň Tajné, bylo posléze zrušeno ve správním soudnictví, je dána existence nezákonného rozhodnutí.
33. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 dále zabýval tím, zda žalobci vznikla škoda ve formě ušlého platu. K tomu uvedl, že ke dni 1. 3. 2015 byla žalobci zastavena výplata platu a veškerých náhrad, což bylo v řízení mezi účastníky nesporným. Pracovní poměr žalobce nicméně trval nadále, o čemž bylo již pravomocně soudně rozhodnuto. Na straně žalobce tedy počínaje dnem 1. 3. 2015 vznikla majetková újma v podobě ušlého platu, který činil v rozhodném období od 1. 3. 2015 do 7. 1. 2018 (kdy by žalobci zaniklo členství v IBAN) částku ve výši 54 340 Kč

měsíčně, celkem tedy 1 859 830,32 Kč, přičemž náhrada žalobci náleží ve výši průměrného výdělku, kdy průměrným výdělkem zaměstnance se rozumí podle ust. § 352 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, průměrný hrubý výdělek.

34. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 dále zabýval tím, zda žalobci vznikla škoda ve formě ušlé náhrady zvýšených životních nákladů. Stran tohoto nároku soud I. stupně nejdříve konstatoval, že dle rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, ze dne 15. 4. 2010, nevykonával-li zaměstnanec v určitém období fakticky práci v zahraničí, nepřísluší mu náhrada zvýšených životních nákladů podle ust. § 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., ani náhrada škody podle ust. § 187 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce. Soud I. stupně však uvedl, že v posuzované věci se situace zásadně liší v tom, že žalobce byl v souvislosti se započítáním výkonu funkce člena IBAN (počínaje dnem 3. 1. 2014) přerážen z 16. třídy do 14. platové třídy, kdy s účinností od 1. 1. 2015 činil jeho plat 54 340 Kč, žalobce by tak měl tabulkově nižší plat, než jakého by dosahoval v České republice. Za situace, kdy žalobce byl přijat na vysoce prestižní pozici, jakou je pozice člena IBAN, kdy mu v souvislosti s tímto byl ze strany zaměstnavatele snížen plat (za účelem výpočtu náhrad zvýšených životních nákladů), by bylo hrubě nespravedlivé, pokud by žalobci byl přiznán pouze tabulkový plat (správně náhrada ušlého výdělku ve výši tabulkového platu – poznámka odvolacího soudu) ve výši 54 340 Kč měsíčně, tedy méně, než jaký plat pobíral původně v České republice, před jmenováním do IBAN. Odebráním prověrky žalobci pro stupeň Tajné došlo prakticky k ukončení kariéry žalobce v oblasti auditu. Žalobce posléze nemohl navázat na předchozí kariéru, nemohl znovu požádat o udělení prověrky, důvěra v jeho osobu byla narušena, to vše za situace, kdy základní tabulkový plat mu byl v souvislosti s výkonem práce v zahraničí snížen, tzn. že žalobce nemohl pobírat při práci v zahraničí stejný plat jako v tuzemsku a nejednalo se tak o situaci (posuzovanou Nejvyšším soudem v jeho rozsudku ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009), kdy by měla žalobci náhrada zvýšených životních nákladů pouze kompenzovat vyšší životní náklady při pobytu v zahraničí. Z uvedených důvodů soud I. stupně shledal důvodným rovněž nárok žalobce na úhradu náhrady zvýšených životních nákladů, neboť se nejedná o kompenzaci za náklady na živobytí v zahraničí, jak argumentovala žalovaná. Soud I. stupně v této souvislosti uvedl, že žalobce žádné nadstandardní výdaje spojené s životem v Bruselu nemusel hradit, když např. náklady na nadstandardní ošacení žalobce byly v dostatečné míře kryty z tzv. vybavovacích nákladů poskytovaných mimo rámec žalobcova platu a náhrady zvýšených životních nákladů, stejnou možnost pak měl žalobce v případě vybavení domácností. Fakticky se tak jednalo o další složku platu žalobce, která byla odrazem ocenění vysokého a prestižního postavení zaměstnance, jenž je jako reprezentant státu vyslán za účelem výkonu pracovních povinností do zahraničí. Jejich výše přitom byla vypočtena dle platu stanoveného zaměstnanci na zahraničním pracovišti pro určitý měsíc, nikoli podle skutečného platu v závislosti na odpracované době.
35. Soud I. stupně se ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 zabýval i příčinnou souvislostí mezi nezákonným rozhodnutím NBÚ, kterým byla žalobci odebrána prověrka pro stupeň Tajné, a vzniklou škodou na straně žalobce, kdy její existenci bez pochyb shledal, neboť bylo prokázáno, že zrušení osvědčení žalobce pro stupeň utajení Tajné bylo jediným důvodem pro odvolání žalobce z prestižní pozice člena IBAN, neboť žalobce nadále nespĺňoval podmínky pro výkon funkce člena IBAN a nemohl tak tuto pozici vykonávat, čtyřletá doba mandátu žalobce by uplynula teprve ke dni 7. 1. 2018, neboť tato doba mandátu je zcela standardní, mandát je fixní z důvodu ochrany nezávislosti členů IBAN a členové mohou být odvoláni jen ve velmi specifických případech, např. ze zdravotních důvodů, žádný takový zvláštní důvod pro odvolání žalobce z pozice člena IBAN však žalovaná netvrdila.
36. O úrocích z prodlení soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 rozhodl s odkazem na ust. § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve spojení s ust. § 2 nařízení vlády

č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstříků právnických a fyzických osob (kdy počátek prodlení zjevně vázal na uplynutí šestiměsíční lhůty počítané ode dne uplatnění nároku u žalované – poznámka odvolacího soudu).

37. O náhradě nákladů řízení soud I. stupně ve svém rozsudku ze dne 23. 6. 2022 rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobce byl v řízení zcela úspěšný.
38. Rozsudek soudu I. stupně ze dne 23. 6. 2022 napadla žalovaná včasným a přípustným odvoláním.
39. V něm nesouhlasila se závěrem soudu I. stupně, jenž dovodil existenci příčinné souvislosti mezi vzniklou škodou v podobě ušlého výdělku a rozhodnutím žalované (předmětným rozhodnutím NBÚ – poznámka odvolacího soudu), neboť soud I. stupně nevzal v potaz, že toto rozhodnutí nemuselo být jedinou či hlavní příčinou žalobcem tvrzené škody. V této souvislosti dále uvedla, že rozhodnutí žalované o zrušení platnosti osvědčení žalobce pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení Tajné bylo dnem doručení žalobci vykonatelné. Žalobce tak pozbyl oprávnění k přístupu k utajovaným informacím a nemohl vykonávat funkci člena IBAN. Žalobce opakovaně žádal svého zaměstnavatele MO o dočasné přidělení jiné práce, kterou by mohl vykonávat do doby ukončení řízení o opravném prostředku. I když žalobce ztratil oprávnění přístupu k utajovaným informacím a zaměstnavatel neměl v místě výkonu práce, tj. v Bruselu, žádné jiné volné pracovní místo, mohl být žalobce zařazen na jiné pracovní místo, například s výkonem práce v České republice, kde by nebylo nutné, aby splňoval podmínky přístupu k utajovaným informacím. Zaměstnavatel však žalobce na výkon jiné práce, ke které by předpoklady stanovené právními předpisy a požadavky zaměstnavatele splňoval, nezařadil a zastavil žalobci výplatu platu a náhrad, a to v době časově předcházející pravomocnému rozhodnutí žalované. Tyto kroky přitom zaměstnavatel učinil na základě svého rozhodnutí. Soud I. stupně tak pochybil, pokud označil rozhodnutí žalované za jediný důvod vzniku škody, neboť příčinou vzniku škody mohl být rovněž postup MO jako zaměstnavatele žalobce, který v situaci, kdy žalobce nemohl vykonávat funkci člena IBAN, nezařadil žalobce na výkon jiné práce, ke které by předpoklady stanovené právními předpisy a požadavky zaměstnavatele splňoval. Žalovaná k této otázce uzavřela, že ke vzniku škody nedošlo pouze v příčinné souvislosti s postupem žalované, ale rovněž v souvislosti s postupem MO, které zastavilo výplatu platu a náhrad, aniž vyčkalo výsledku řízení o rozkladu podaného žalobcem proti rozhodnutí žalované.
40. Žalovaná také sporovala výši ušlého výdělku žalobce, a to za situace, kdy příjem žalobce sestával ze dvou složek, a to platu dle platového výměru a nezdanitelné náhrady spojené se zařazením do funkce člena IBAN, která tvořila většinu příjmu. Náhradu za zvýšené životní náklady však nelze považovat za ušlý zisk, tedy ztrátu očekávaného přínosu, neboť se nejedná o ušlý výdělek, jedná se o kompenzace za zvýšené náklady spojené s pobytem v zahraničí, určené ke spotřebování v místě vyslání, nikoliv ke zvětšení majetku žalobce. Žalovaná k této otázce s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, uzavřela, že náhrada zvýšených životních nákladů není platem ani jeho složkou, proto nemůže být zohledněna při poskytování náhrady mzdy (platu) při neplatném rozvázání pracovního poměru a nepřísluší zaměstnanci ani v podobě náhrady škody.
41. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
42. Žalobce k odvolání žalované proti rozsudku soudu I. stupně ze dne 23. 6. 2022 se nejdříve vyjádřil k žalovanou zpochybňované příčinné souvislosti mezi rozhodnutím NBÚ a škodou, přičemž

poukázal na to, že otázkou příčinné souvislosti se v tomto řízení opakovaně zabývaly soudy obou stupňů, přičemž odvolací soud již jednou shledal zcela identickou argumentaci žalované za naprosto nedůvodnou, neboť „rozhodnutí zaměstnavatele odvolat žalobce z IBAN bylo jen důsledkem rozhodnutí NBÚ“. Žalobce odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 7. 2019, č. j. 30 Co 209/2019 - 90, v němž odvolací soud uvedl, že MO nesmělo dále přidělovat žalobci práci na jeho dosavadní pracovní pozici, protože žalobce pozbyl zákonné předpoklady pro její výkon, jinak by se dopouštělo protiprávního jednání, a nebylo povinno žalobce převést na jinou práci, pro jejíž výkon by žalobce nemusel splňovat podmínku bezpečnostní prověrky, proto je vyloučeno, aby příčinou škody na straně žalobce byla činnost MO spočívající v nepřidělování práce žalobci, jak se snaží žalovaná argumentovat. Žalobce k této otázce uzavřel, že uvedený názor potvrdil Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 29. 1. 2021, č. j. 21 Cdo 1632/2020 - 188, když uzavřel, že je to právě NBÚ, kdo odpovídá za důsledky způsobené nezákonnými rozhodnutími, a vůči komu má žalobce uplatňovat své nároky podle zákona č. 82/1998 Sb.

43. K žalovanou sporované výši ušlého výdělku (náhradě zvýšených životních nákladů) žalobce zopakoval, jak k požadované výši náhradě ušlého platu a náhradě zvýšených životních nákladů dospěl, respektive jednotlivé částky vyčíslil (shodně jak soud I. stupně popsal reakci žalobce na jeho výzvu učiněnou postupem dle ust. § 43 odst. 1 o. s. ř., pročež odvolací soud na tento popis uvedený shora odkazuje), zopakoval svou dosud v řízení (i v předcházející fázi odvolacího řízení) užitou argumentaci stran oprávněnosti jeho požadavku na náhradu zvýšených životních nákladů jakožto součásti jediného ušlého výdělku, pročež odvolací soud na tuto argumentaci popsanou shora odkazuje, a nově argumentoval ve směru překonanosti závěrů učiněných v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, aktuální judikaturou Nejvyššího soudu, konkrétně jeho rozsudkem ze dne 13. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1156/2020, v němž Nejvyšší soud uzavřel, že je třeba v souvislosti s určením výše ušlého výdělku zaměstnance pro účely zjištění rozsahu náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb. přihlížet ke všemu, co tvořilo průměrný výdělek zaměstnance v rozhodném období, tzn. „jakým způsobem byla v rozhodném období odměňována práce, kterou měl zaměstnanec konat, jaké měl podle platných předpisů pobírat „pohyblivé složky platu“ (odměny)“. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že je zcela irrelevantní, jakým způsobem byla v zákonné úpravě označena tzv. náhrada zvýšených životních nákladů, tedy zda se formálně jednalo o složku platu či nikoliv, podstatné je pouze to, zda žalobce tuto náhradu skutečně (fakticky) pobíral a zda by ji byl býval získal i po zbytek funkčního období člena IBAN v případě, pokud by žalovaná nevydala nezákonné rozhodnutí o odebrání prověrky pro stupeň Tajné.
44. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně potvrdil.
45. Odvolací soud po nařízeném jednání (ust. § 214 odst. 1 o. s. ř.) přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (ust. § 212 o. s. ř. a ust. § 212a o. s. ř.), a shledal odvolání žalované částečně důvodným.
46. Odvolací soud vychází na podkladu soudem I. stupně zjištěného skutkového stavu, kdy na věc aplikoval přílehlavá ustanovení zákona č. 82/1998 Sb. upravující nezákonné rozhodnutí a náhradu majetkové újmy, se shodl na jeho závěru stran existence nezákonného rozhodnutí NBÚ spočívajícím v odebrání prověrky žalobci pro stupeň Tajné, vzniku škody spočívající v ušlém výdělku po dobu, kdy měl být žalobce členem IBAN a příčinné souvislosti mezi uvedeným rozhodnutím NBÚ a škodou, neshodl se však s ním na jeho závěru, že žalobci přísluší na náhradě škody (ušlém výdělku) jak náhrada za vlastní ušlý plat, tak i náhrada za ušlou náhradu zvýšených životních nákladů.
47. Stran existence nezákonného rozhodnutí odvolací soud zcela odkazuje na svůj předešlý rozsudek ze dne 12. 1. 2022, a to bod 32 odůvodnění, v němž uvedl, že „zcela souhlasí s hodnocením soudu

I. stupně, že nárok na náhradu škody, resp. poskytnutí zadostiučinění, způsobené rozhodnutím NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné je třeba posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a to za situace, kdy došlo k následnému zrušení tohoto rozhodnutí“, přičemž dodává, že rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné bylo dokonce předběžně vykonatelné.

48. Stran existence příčinné souvislosti mezi uvedeným nezákonným rozhodnutím a vzniklou škodou (ke škodě níže) odvolací soud zcela odkazuje na svůj předešlý rozsudek ze dne 12. 1. 2022, a to bod 33 odůvodnění, v němž uvedl, že „Odvolací námitku žalované, že soud I. stupně nesprávně posoudil otázku příčinné souvislosti, když rozhodnutí NBÚ nemuselo být výlučnou příčinou vzniku škody, resp. nemajetkové újmy odvolací soud shledává nedůvodnou, a to za situace, kdy uvedené rozhodnutí bylo vykonatelné bez ohledu na právní moc, za takové situace rozhodnutí zaměstnavatele odvolat žalobce z IBAN bylo jen důsledkem rozhodnutí NBÚ, prvotní příčinou vzniku nemajetkové újmy, kterou žalobce vztahoval právě se svým odvoláním a poškozením jeho pověsti v profesní sféře a jeho dalším profesním uplatněním bylo právě rozhodnutí NBÚ o odejmutí prověrky pro stupeň Tajné (srovnej ve smyslu ust. § 13 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, shora uvedený rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího ze dne 18. 9. 2019, č. j. 13 Co 204/2019 - 172)“, přičemž dodává, že není jakýkoliv důvod se od tohoto posouzení stran existence příčinné souvislosti odchylovat jen proto, že byl posléze projednáván již jen nárok na náhradu majetkové újmy.
49. Stran existence škody ve formě ušlého zisku odvolací soud uvádí, že škoda spočívající v ušlém výdělků po dobu, kdy měl být žalobce členem IBAN, žalobci vznikla, avšak jen ve výši ušlého platu, kdy tato výše byla mezi účastníky již nesporná, nikoliv však i ve výši ušlých náhrad zvýšených životních nákladů. Odvolací soud předně uvádí, že se ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že je třeba žalobci nahradit ušlý zisk po celou dobu, po níž měl být žalobce členem IBAN, neboť za obvyklého běhu věcí by žalobce po celou funkční dobu jeho členem byl, nadto žalovaná v tomto směru ničeho nenamítala.
50. Stran výše nárokovaného ušlého zisku však odvolací soud neshledal důvod se odchýlit od závěrů Nejvyššího soudu učiněných v jeho rozsudku ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, tedy, že náhrada zvýšených životních nákladů není náhradou platu ani škodou, pokud zaměstnanec fakticky práci v zahraničí nevykonává. Odvolací soud neshledal důvod, aby tento závěr platil v pracovněprávním vztahu a neplatil v odpovědnostním vztahu vůči žalované. Ani žalobcem argumentovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. 9. 2021, sp. zn. 30 Cdo 1156/2020, dle názoru odvolacího soudu závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 15. 4. 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, nepřekonávají, když tento do náhrady ušlého výdělků zahrnul tzv. odměny, náhradami zvýšených životních nákladů se však nezabýval.
51. Konečně odvolací soud uvádí, že problematikou náhrady zvýšených životních nákladů se zabýval již ve svém rozsudku ze dne 27. 5. 2022, sp. zn. 14 Co 119/2022, v němž poškozený (žalobce) žádal mimo jiné náhradu (podle zákona č. 82/1998 Sb.) ušlého zisku ve výši ušlých náhrad zvýšených životních nákladů, přičemž dospěl k závěru, že se o škodu nejedná. Jelikož odvolací soud na již učiněném právním závěru nemá čehokoliv, co by měnil či dodal, stran posouzení podstaty tohoto nároku cituje z odůvodnění (bod č. 67 až 78) uvedeného rozsudku ze dne 27. 5. 2022, sp. zn. 14 Co 119/2022: „Odvolací soud považuje za důvodnou odvolací námitku žalované, že již na podkladě skutkových tvrzení žalobce není možné žalobě na náhradu ušlého zisku vyhovět, protože žalobce konstruuje svůj ušlý zisk jako nevyplacenou náhradu zvýšených životních nákladů, které však nevynaložil, protože nevykonával práci v zahraničí. Žalovaná částka 2 457 707,60 Kč nepředstavuje náhradu za ušlý plat, ale náhradu zvýšených životních nákladů v zahraničí, kterou žalobce pobíral jako zaměstnanec s pravidelným pracovištěm v zahraničí kromě

platu v Kč dle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění účinném do 31. 12. 2013, zaměstnanci přísluší za vykonanou práci plat. Podle odst. 2 platem se rozumí peněžitá plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci za práci. Za plat se nepovažují plnění poskytovaná podle zvláštních předpisů v souvislosti se zaměstnáním, zejména náhrady mzdy, odstupné, cestovní náhrady a odměna za pracovní pohotovost. Podle § 109 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, za vykonanou práci přísluší zaměstnanci mzda, plat nebo odměna z dohody za podmínek stanovených tímto zákonem, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak. Základním pojmovým znakem platu je, že přísluší za vykonanou práci. Za plat je třeba považovat i jeho ostatní složky (např. příplatky, odměny, apod.), byly-li poskytnuty zaměstnanci za práci. Jestliže ovšem poskytnuté hmotné plnění nemá žádnou vazbu na vykonanou práci (např. na odvedený výkon, odpracovanou dobu apod.) a zhodnocuje jiné faktory (např. pouhou existenci pracovního poměru), nejedná se o plat. Z tohoto důvodu zaměstnanci v zásadě nepřisluší plat za dobu, kdy práci nevykonává (např. po dobu překážek v práci, kdy mu náleží náhrada mzdy nebo dávky nemocenského pojištění). Plnění z pracovněprávních vztahů může zároveň zaměstnavatel poskytnout zaměstnanci jen tehdy, stanoví-li to právní předpisy, a jen za podmínek a v rozsahu těmito právními předpisy stanovenými. Podle § 151 zákoníku práce, zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnanci, není-li v tomto zákoně dále stanoveno jinak, náhradu výdajů, které mu vzniknou v souvislosti s výkonem práce, v rozsahu a za podmínek stanovených v této části. Podle § 152 písm. g) zákoníku práce cestovními výdaji, za které poskytuje zaměstnavatel zaměstnanci cestovní náhrady, se rozumí výdaje, které vzniknou zaměstnanci při výkonu práce v zahraničí. Podle § 1 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, toto nařízení upravuje poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací, jejichž platové poměry upravuje zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění zákona České národní rady č. 590/1992 Sb., zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona č. 40/1994 Sb., kteří mají místo výkonu práce v zahraničí určeno jako pravidelné pracoviště (dále jen "výkon práce v zahraničí"). Podle § 3 odst. 1 nařízení vlády č. 62/1994 Sb. zaměstnanci přísluší náhrada zvýšených životních nákladů od prvního do posledního dne přidělení k výkonu práce v zahraničí. Tato náhrada se poskytuje v měně stanovené v příloze k tomuto nařízení (dále jen "stanovená měna"). Pokud z důvodu změny v měnové politice příslušné země místa výkonu práce není možné nebo účelné poskytovat náhradu ve stanovené měně, postupuje zaměstnavatel do změny stanovené měny způsobem stanoveným v příloze k tomuto nařízení. Z povahy platu, v porovnání s tím, jaký účel má náhrada zvýšených životních nákladů podle nařízení vlády, vyplývá, že se nemůže jednat o plat nebo jeho složku (nejde o odměnu za vykonanou práci), ale že jde o „náhradu“ poskytovanou zaměstnanci s pravidelným pracovištěm v zahraničí. Pro plnění, která poskytuje svým zaměstnancům zaměstnavatel podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. (mezi ně patří i náhrada zvýšených životních nákladů) je charakteristické, že mají zaměstnanci nahradit (kompenzovat) vyšší životní náklady při pobytu v zahraničí, jež vyplývají z kurzového srovnání příslušné zahraniční měny s českou korunou. Zaměstnanec totiž i při práci v zahraničí pobírá stejný plat jako v tuzemsku, i když s přihlédnutím k reálnému kurzu české koruny mu tento plat nezabezpečuje stejnou životní úroveň. Právě proto, aby toto znevýhodnění v souvislosti s prací v zahraničí bylo odstraněno (zmenšeno), jsou těmto zaměstnancům poskytovány uvedené náhrady v cizí měně. Z této povahy náhrad vyplývá, že svoji funkci mohou plnit, jen vykonává-li zaměstnanec práci skutečně v zahraničí (srov. slova „. . . přísluší od prvního do posledního dne přidělení k výkonu práce v zahraničí.“ v § 3 odst. 1 nařízení vlády). Nevykonával-li zaměstnanec fakticky práci v zahraničí, nemůže mu logicky vznikat ztráta, která je náhradou podle § 3 nařízení vlády nahrazována (kompenzována). Nevyplácením náhrady zvýšených životních nákladů zaměstnanci, který fakticky práci v zahraničí nevykonává, tomuto zaměstnanci nemůže ani vznikat škoda (nevzniká mu majetková újma, která se projevuje v jeho majetkové sféře a je

objektivně vyjádřitelná v penězích). Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 15. dubna 2010, sp. zn. 21 Cdo 1788/2009, dospěl k závěru, že nevykonával-li zaměstnanec v určitém období fakticky práci v zahraničí, nepřísluší mu náhrada zvýšených životních nákladů podle ustanovení § 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ani v podobě náhrady škody podle ustanovení § 187 odst. 2 zákoníku práce. Tento závěr je aplikovatelný i v projednávané věci. Z povahy náhrad vyplývá, že nevykonával-li žalobce práci v zahraničí od 18. 4. 2012 do července 2013 a ani v dalším období od července 2015 do července 2017 (za nějž též požaduje náhradu škody ve formě ušlého zisku), nemohla mu nevyplacením náhrad vzniknout škoda.“

52. Na uvedeném závěru pak nemění ničeho ani to, že krátce před započítím působení žalobce v IBAN a v souvislosti s tím, došlo k přerazení žalobce do nižší platové třídy (zjevně pro účel výpočtu náhrad zvýšených životních nákladů), toto přerazení nelze klást do jakéhokoliv kontextu s nezákonným rozhodnutím, jež bylo vydáno o cca rok později. Okolnost, že měl žalobce nižší tabulkový plat po dobu, kdy působil v IBAN, než v době, kdy vykonával zaměstnání v České republice je tak pro posouzení nároku nerelevantní, kdy snížení tabulkového platu bylo okolností mající původ v pracovněprávním vztahu žalobce.
53. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně ve výroku o věci samé podle ust. 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. co do částky 3 430 933,43 Kč s požadovaným úrokem z prodlení z této částky změnil tak, že žalobu zamítl, jinak jej, tedy co do částky 982 228,28 Kč s požadovaným úrokem z prodlení (tento požadován ve správné, tzv. zákonné výši a od prvního dne prodlení žalované, když se žalovaná ocitla v prodlení po uplynutí šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku) jako věcně správný podle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil.
54. O náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně odvolací soud rozhodl ve výroku II podle ust. §§ 224 odst. 2 o. s. ř., 142 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o. s. ř., dle něhož účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle ust. § 137 odst. 2 o. s. ř. a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přízná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Paušální náhrada zahrnuje hotové výdaje účastníka a jeho zástupce; nezahrnuje však náhradu soudního poplatku. V řízení před soudem I. stupně byla úspěšnější žalovaná a přísluší jí tak na nákladech řízení částka 2 268 Kč představující 54 % jejích nákladů (žalobce úspěšný co do tarifní hodnoty 50 000 Kč odpovídající jedinému nároku na poskytnutí zadostiučinění a co do tarifní hodnoty 982 228,28 Kč odpovídající nároku na náhradu majetkové újmy, tedy celkem co do 23 % součtu tarifních hodnot, žalovaná úspěšná co do tarifní hodnoty 3 430 933,43 Kč odpovídající nároku na náhradu majetkové újmy, tedy celkem co do 77 % součtu tarifních hodnot) ve výši 4 200 Kč, jimž odpovídá čtrnáct režijních paušálů dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), b) c) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu (vyjádření k žalobě, podání ze dne 1. 9. 2020, příprava účasti na jednání, účast na jednání před soudem I. stupně dne 8. 9. 2020, dne 12. 12. 2020, dne 2. 2. 2021, podání ze dne 16. 2. 2021, účast na jednání před soudem I. stupně dne 2. 3. 2021, dne 9. 3. 2021, odvolání ze dne 19. 4. 2021, účast na jednání před odvolacím soudem dne 20. 10. 2021, podání ze dne 27. 10. 2021, účast na jednání před odvolacím soudem dne 12. 1. 2022, účast na jednání před soudem I. stupně dne 23. 6. 2022) ve výši 300 Kč za úkon dle ust. § 2 odst. 3 cit. vyhlášky.
55. O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl ve výroku II podle ust. §§ 224 odst. 1, 142 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. V řízení před odvolacím soudem byla úspěšnější žalovaná a přísluší jí tak na nákladech řízení částka 324 Kč představující 54 % jejích

nákladů ve výši 600 Kč, jimž odpovídají dva režijní paušály dle ust. § 1 odst. 3 písm. a), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu (odvolání, účast na jednání před odvolacím soudem dne 11. 1. 2023) ve výši 300 Kč za úkon dle ust. § 2 odst. 3 cit. vyhlášky.

56. O lhůtě k plnění ve výroku o nákladech řízení před soudem I. stupně a odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 211 o. s. ř. a ust. § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř., když ke stanovení lhůty delší či plnění ve splátkách neshledal odvolací soud důvod.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchytil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Pouze proti výroku o náhradě nákladů řízení **není** dovolání přípustné /ust. § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř./.

Praha 11. ledna 2023

Mgr. Pavel Riedlbauch v. r.
předseda senátu